

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Ordinis Sacramento Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXXII. Argumentum. Harum vocum Presbyteri, ac Sacerdotis significatione præmissa, atque existentia Sacerdotii, & Presbyteratus Ordinis in Ecclesia, examinatur difficilis, laboriosa, ac famosa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94570)

48 Diaconissarum; scilicet quatuor Matronas, quas Verulas vocant, à quibus in Missa solemni defer-
tur ad januam Chori panis, & vinum pro Sa-
crificio, quod etiam notat Magrius in d. Verb.
Diaconissa.

DECISIO XXXII.

ARGUMENTUM.

Harum vocum *Presbyteri*, ac *Sacerdotis* si-
gnificatione præmissa, atque exten-
tia Sacerdotii, & *Presbyteratus* Ordinis in Ecclesia, examinatur difficilis,
laboriosa, ac famosa Quæstio, Quæ-
nam sit Materia, & Forma in Ordina-
tione *Presbyterorum*? Referuntur
quatuor opiniones cum suis funda-
mentis 1. Quodd sit sola Traditio Ca-
licis cum vino, & Patenæ cum pane.
2. Quodd sit sola Manuum impositio,
quam facit Episcopus unà cum Sacer-
dotibus assistentibus super caput Ordi-
nandi. 3. Quodd sit & dicta Traditio Ca-
licis, & Patenæ; ac etiam impositio
Manuum, quam facit solus Episcopus
in fine Ordinationis. 4. Quodd ultra
hæc omnia etiam Unctio manuum Ordi-
nandi cum Sacro Oleo sit materia
essentialis, Forma sint Verba in præ-
dictis omnibus actibus ab Episcopo
prolata. Eligitur tertia opinio, tri-
bus aliis rejectis. Ratio ejus funda-
mental. Exceptiones Juridicæ con-
tra Morini Rituales antiquos non fa-
cientes mentionem de jam dicta Tra-
ditione Calicis, ac Patenæ. Aucto-
ritas Traditionum Apostolicarum. Re-
petio communis Theologorum doctri-
næ, quodd Christus instituit in genere
Materias Sacramenti Ordinis, relin-
quens in potestate Ecclesiæ, eas in
specie designare.

SUMMARIUM.

- 1 *Presbyteri*, ac *Sacerdotis* nominum signi-
ficatio.
- 2 *Presbyter* significat quatuor. Et quæ?
- 3 *Presbyter* in Jure significat *Simplicem Sa-
cerdotem*.
- 4 *Sacerdotum Hebraicorum*, & *Legis Evange-
licæ* discrimina.
- 5 *Heretici*, qui *Sacerdotium Legis* gratia im-
pugnaverunt.
- 6 *Pauli Samosatensis*, & *Zenobii Historia*.
- 7 *Albigensium hæreticorum error* circa *Sacer-
dotes*.
- 8 *Hussitani Heretici* negant potestatem *Sacer-
dotalem*.
- 9 *Lutherus* eorumdem sectator.
- 10 *Sacerdotes fuerunt in omni lege*.
- 11 *Sacerdotium in Lege* gratia à Christo in-
stitutum.

- 12 *Presbyteratus Ordo* est *Sacramentum*.
- 13 *Presbyteratus* de *Materia*, & *Forma* opi-
niones quatuor.
- 14 *Calicis cum vino* & *Patenæ cum pane*
Traditio an sit *Materia Presbyteratus*?
Et quæ *Forma*?
- 15 *Florentini Concilii Verba* circa dictam Ma-
teriam, & *Formam*.
- 16 *Tridentini Concilii doctrina* circa eandem.
- 17 *Character in ordinatione Presbyteri* quan-
do imprimatur?
- 18 *Presbyteri in eorum ordinatione* an con-
secrent *Eucharistiam unà cum Episcopo* eos
ordinante?
- 19 *Presbyteri* præcipuum officium quale sit?
- 20 *Judas Iscariotes* an fuerit ordinatus *Sa-
cerdos*?
- 21 *Cap. Presbyter. De Sacram.* non iter.
declaratio.
- 22 *Absolvendi à peccatis potestas* an detur ex
sola traditione *Calicis*, & *Patenæ*? &
num. 49.
- 23 *Manuum impositio*, quodd sit *Unica Materia*
Sacerdotii, fundamenta, & *DD.*
- 24 *Carthaginensis Concilii IV. Verba* circa
Ordinationem *Presbyteri*.
- 25 *Græci Presbyteros* ordinant sola *Manuum*
impositione.
- 26 *Presbyterorum ordinatorum sine eorum*
consensu *Historia*.
- 27 *Antiqui Auctores* nihil dixerunt de dan-
do *Calice*, & *Patenæ* in ordinatione
Presbyterorum.
- 28 *Albini Alcuini attestatio Anno 780. de*
Traditione *Calicis*, & *Patenæ*.
- 29 *Testibus duobus affirmantibus magis cre-
dendum*, quàm mille negantibus.
- 30 *Rituales antiqui* nihil dicunt *Græci*, & *La-
tini* de traditione *Calicis*, & *Patenæ* in
ordinatione *Presbyterorum*.
- 31 *Ritualium Græcorum discrepantia* cum *for-
ma ordinationis Apostolicarum Constitun-
tionum*.
- 32 *Rituale ab 800. annis*, & ultra scriptum
habet traditionem *Calicis cum Patenæ*,
præmissa *manuum Unctione*.
- 33 *Rituales alii antiqui* cum dicta traditione
Calicis, & *Patenæ*.
- 34 *Morino probabilis equivocatio* circa tem-
pora *Ritualium*.
- 35 *Calicis*, ac *Patenæ traditio* in ordinatione
Presbyterorum antiquissima.
- 36 *Manuum impositio triplex*, dum *Presbyteri*
ordinantur.
- 37 *Materias*, ac *Formas duas Partiales* in or-
dine *Presbyteratus*.
- 38 *Presbyteri potestates due*; & quæ?
- 39 *Manuum impositio* est *Materia partialis* es-
sentialis Ordinis *Presbyteratus*.
- 40 *Materie*, & *Formæ Ordinis Sacramenti*
cur non scriptæ in primis sæculis Ec-
clesiæ?

- 42 *Unctio manuum ordinandi Sacerdotis an sit Materia essentialis? & Verba in ungen- do An sit Forma?*
- 43 *Unctio manuum predicta antiquissima.*
- 44 *Benedicere personas, ac res spectat ex officio ad Presbyteros.*
- 45 *Hofii Cardinalis opinio de Unctione manuum Presbyterorum.*
- 46 *Unctionis Manuum Sacerdotum mysteria.*
- 47 *Opinio communis de Materia, & Forma Presbyteratus qua sit?*
- 48 *Materia, ac Forme duae partiales cur in ordinandis Presbyteris?*
- 49 *Absolvendi à peccatis potestas dari non potest non valenti consecrare Eucharistiam.*
- 50 *Christus dedit Apostolis primum facultatem consecrandi, deinde absolvendi à peccatis.*
- 51 *Manuum impositio ultima in ordinando Presbytero est materia essentialis, ac partialis.*
- 52 *Presbyteri non possunt esse Ministri Ordinis Presbyteratus.*
- 53 *Ischyra, & Colluthus quinam fuerint?*
- 54 *Rituales Libri apud Morinum de Sacr. Ord. quam fidem mereantur.*
- 55 *Scriptura sine die, & anno, & sine Auctore nihil probat.*
- 59 *Error probatur, cum ostenditur, rem se aliter habere.*
- 57 *Traditio Apostolica de materia Ordinis Presbyteratus.*
- 58 *Ecclesia habet à Christo facultatem mutandi materias Ordinum.*
- 59 *Theologi Itali, & Galli docent posse Ecclesiam mutare materias Ordinum.*
- 60 *Morini confessio de legitima Materia, ac Forma Ordinis Presbyteratus.*

Presbyteratus Ordo nunc est explicandus, qui cunctis aliis excellit ordinibus, quippe ipsi instituti sunt in obsequium huius, & de eo præcipua disputatio versatur circa Materiam, ac Formam tum ob discrepantes Scholasticorum opiniones, tum ob differentem usum primitivæ Ecclesiæ Latinæ, & Græcæ; quia ab initio nulla fit mentio Instrumentorum traditionis in collatione huius Ordinis, ut infra demonstrabimus. Porro pro faciliiori intelligentia dicendorum, quatuor sunt præmittenda.

Primum est, quod hæc duo nomina *Presbyter* & *Sacerdos*, licet apud nos idem significant, olim tamen diversum habebant significatum tum apud Scriptores Sacros, tum apud profanos. Si quidem *Sacerdos* semper significavit personam Dei cultui dicatam ad sacrificia facienda; ut ostendit ipsius etymologia vocabuli; *Sacerdos* enim ita dicitur, quasi *Sacra dans*, vel *Sacra faciens*. Hinc de Melchisedech Rege Salem scriptum est *Genes. 14. 18.* quod protulit panem, & vinum, erat enim *Sacerdos Dei Altissimi*. Et de Aarone, ac filiis ejus, qui ad sacrificia offerenda fuerant à Deo electi, dicitur *Exod. 28. 1.*

Moyfi: Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum cum filiis suis, de medio filiorum Israel, ut Sacerdotio fungantur tibi. Et Divus Paulus Apostolus his expressit verbis ad *Hebr. 5. 1.* *Omnis Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis.* Quæ omnia late repetuntur in *cap. Cleros, dist. 21.* ubi sic: *Sacerdos nomen habet compositum ex Græco, & Latino, quasi Sacrum dans: sicut enim Rex à regendo, ita Sacerdos à sacrificando vocatus est; consecrat enim & sacrificat, & prosequitur ostendere hoc ipsum in Sacerdotibus Gentilium, qui vocabantur Flamines, demonstrans causam huius denominationis.* At nomen *Presbyter* quatuor habet significationes; aliquando significat Judicem, ut legitur in *Daniele cap. 13. Vers. 28.* *Venerunt & duo Presbyteri pleni iniqua cogitatione adversus Susannam; idest illi duo Viri, qui exarserant amore impudico versus eam; & erant, non Sacerdotes, sed Judices populi Judaici.* Aliquando significat sapientem, & in hunc sensum dictum est ab *Eccles. 7. 15.* *Noli verbosus esse in multitudine Presbyterorum, idest Virorum sapientum.* Aliquando significat Episcopum; juxta verba illa: in *Act. Apostol. 14. 22.* *Et cum constituisset illis per singulas Ecclesias Presbyteros: ubi Cornelius à Lapide commentatur dicens: tum summos, id est Episcopos; tum minores, id est Sacerdotes; Episcopos enim nomine Presbyterorum comprehenduntur, ut dixi etiam 1. *Thimoth. 5. Vers. 1. & 8.* Nunc autem communi sensu significat Sacerdotem inferiorem Episcopo, & ab Episcopo distinctum *Rota Maceraten. tom. 2. decif. 256. num. 21.* & ita appellatur Sacerdos in Sacris Conciliis, & in jure Canonico *Presbyter* ut in *Apostol. can. 6.* *Episcopus, vel Presbyter, vel Diaconus* *seculares curas non suscipiat: prout etiam in Nicæni Concilii Primi can. 16.* *Diaconus non debet communicare prius, quam Episcopus, neque prius, quam Presbyter; quia gradus Diaconi infra gradum Presbyteri est; scireque debet, officii sui esse ministrare Episcopo, & Presbyteris; idest simplicibus Sacerdotibus.* Et sic passim in Conciliis, ac ultimò in Tridentino *sess. 23. can. 6.* *Si quis dixerit in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiam Divinam ordinatione institutam, quæ constat ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris, Anathema sit; prout etiam can. 7.* *Si quis dixerit, Episcopos non esse Presbyteris superiores &c.* Ergo Presbyteri sunt Sacerdotes inferiores Episcopis.*

Secundum præmissum est; quod magnum versatur discrimen inter Sacerdotes Legis veteris, & Legis gratiæ nostrorum temporum: Illi enim ad certam Tribum erant alligati, & debent in initis Matrimonii successores progignere; nostri verò Sacerdotes non carnali propagatione, sed divina consecratione generantur. Illi imolabant belluinas carnes; nostri offerunt Corpus, & Sanguinem Unigeniti Filii Dei. Illi raro accedebant ad sacrificandum, quia non pro libito, sed juxta tempus vicis suæ, ut demonstravimus in nostris Decisionibus de *Sacrif. Missæ Dec. 22. n. 25. Dec. 23. n. 4.* idest omni vigesima quarta hebdomada tantum; erant enim distincti Sacerdotes Aaronici in 24. vices, seu Classes; quæ per turnum accedebant ad Templum; & ibi unica hebdomada morabantur vacantes

cantes Sacrificus, & hebdomada expleta revertebantur ad domos suas, locum cedentes Vici, seu Classi subsequenti. Nostri autem Sacerdotes quotidie sacris Mysteriis Sacrificiorum, Divinarum Laudum, & Sacramentorum peragendis incumbunt. Illi tandem Uxorati carnalibus operibus, ac temporalibus negotiis vacabant; nostri vero coelibes, & continentes spiritualibus exercitiis, ac coelestibus contemplationibus incumbunt, ut latius differit Gonzalez in *Comment. ad cap. Si qui Clericorum*, l. n. 9. de *Cleric. Conjug.* & nos ostendimus supra *Decis. XXVII. n. 21.*

Tertium praemissum concernit haereticorum deliria contra Sacramentum Legis gratiae. Primi omnium fuerunt Paulianistae circa annum Domini 300. circiter dicentes, illud nullam potestatem importare, ut notat Emin. Cardin. de Lauræa de *Sacram. Ord. disp. 6. n. 140.* Hi haeretici habuerunt Auctorem Paulum Samosatenum natione Syrum, qui quasi monstrum horrendissimum, seu quasi pestis perniciosissima fuit gregi Christiano tempore, quo obtinuit Episcopalem Sedem Antiochenam. Fectur ascendisse Cathedram illam Patriarchalem favore Zenobiae, cui Persae, victis Romanis, Syriae regimen tradiderant, ut notat Salelles de *S. inquisit. lib. 3. cap. 7. regul. 232. num. 165.* Erat Zenobiana natio Judaea erudita in scientiis à Longino Philosopho, & in fide Christiana ab eodem Paulo Samosateno instructa, teste Spondano ad *Annum Christi 265. num. 1.* & ad *Annum 269. num. 2.* ubi subdit: *Totum Orientem post Odenati obitum Zenobiam ejus uxorem plusquam virili animo possedisse.* Et subinde Anno 724. indicto bello contra ipsam per Aurelianum Imperatorem, fuisse ab eo spoliata Orientali Regno, & ductam in triumphum Romam; sed postea liberam dimissam fuisse à Senatu; & ei concessam possessionem in agro Tiburtino, ubi una cum filiis vixit more Romanae Matronae. De ea tandem sic Spondanus ibidem concludit: *Zenobiam, quae ex Hebraeis venerat, & ex culta erat (ut alias dictum) Christianis Litteris, damnato jam ejus Magistro, ac Doctore impietatis Paulo Samosateno, & ex Imperii fastu depositam, redditam putamus Sapientiore; atque probe Christianam Romane Ecclesiae fidem sectatam esse.* Igitur praedicti Pauli Samosateni discipuli negabant Sacramentum novae legis vim, ac potestatem.

Post variorum saeculorum cursum, idest Anno Christi 1176. insurrexerunt haeretici Albigeneses, qui assererebant, bonos Sacerdotes habere quidem potestatem conficiendi Eucharistiam, malos autem nequaquam, ut advertit Emin. Cardin. de Lauræa d. *disp. 6. num. 140.* & hi quidem fuerunt damnati in Concilio Lateranensi sub Alexandro Papa Tertio, ut observat Spondanus ad *Annum 1179. num. 3.* His extinctis surrexerunt haeretici Hussitani, sic dicti à Joanne Huss Bohemo Anno 1407. eorum magistro; & hi docebant, Sacerdotibus in Sacra Ordinatione nullam aliam potestatem dari, quam officium praedicandi. Tandem his successit Lutherus, qui inter ceteras blasphemias haereticas contra Catholicam fidem divulgabat, Sacramentum novae legis nihil Sacrum continere, ideoque à Laicis Magistratibus posse cuicumque ad libitum conferri, ut

Doct. Clericali Tom. II. Lib. V.

notat praefatus Emin. Card. de Lauræa d. *disp. 6. num. 140.*

Quantum praemissum est, quod de existentia Sacramenti ac Ordinis Presbyteratus in Ecclesia Catholica nemo est, qui dubitet; cum manifestum sit, in omni Lege voluisse Deum, ut essent Sacerdotes, atque homines Sacerdotali gradu insigniti; qui sibi hostias offerrent. Etenim in Legge naturae habemus exempla de Caino, Abele, ac Noe, qui Sacrificia offerebant. Deo, ac etiam Abraham, & Jacob, nec non Melchisedech, & Job, de quo scriptum est: *Consurgensque diluculo offerebat holocausta (pro filiis suis.) Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, & benedixerint Deo in cordibus suis.* Job. 1. 5. De Legis vero scriptae, seu Moysae sacrificiis, in signum cultus, & adorationis Dei plenus est Canonicus textus, incipiendo ab Exodo, & percurrente per omnes libros usque ad Evangelium, idest per annos MD., & amplius, nempe usque ad devastationem Jerusalem, ac Templi sub Tito, & Vespasiano; in iis enim omnibus temporibus, sive in Tabernaculo per desertum, sive in Galgalis, & Sylo, sive in Templo Sacrificia Moysae in veri Dei adorationem à Sacerdotibus Aaronicis facta sunt; eod quia, ut ait Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 1. *Sacrificium, & Sacerdotium ita Dei Ordinatione conjuncta sunt, ut utrumque in omni Lege extiterit.*

Igitur etiam in Legge gratiae, in qua vivimus, & in Ecclesia Catholica extat Sacramentum, & Sacrificium à Christo Domino institutum, tanquam Pontifice, & Summo Sacerdote ab aeterno ejus Patre constituto; juxta illud Psalmi 109. 4. *Juravit Dominus, & non pœnitebit eum; Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.* & prout differit Apostolus Paulus ad Hebr. 7. 24. ostendens quod *JESUS* quod maneat in aeternum, sempiternum habeat Sacramentum; & in Ecclesia sua reliquit Sacerdotes; qui tales effecti ordinatione Sacra, & Characterè Sacerdotali insigniti sacrificium sui pretiosi Corporis, ac Sanguinis offerrent; ac fideles à peccatis abolverent, juxta potestatem traditam Apostolis, quos primos Sacerdotes, ac Episcopos consecravit, unde subjunxit Trid. Concil. in cit. sess. 23. cap. 1. *Cum igitur in novo Testamento Sanctum Eucharistiae Sacrificium visibile ex Domini institutione Catholica Ecclesia acceperit, fateri etiam oportet, in ea novum esse visibile, & externum Sacramentum, in quod vetus translatum est. Hoc autem ab eodem Domino Salvatore nostro institutum esse, atque Apostolis, eorumque Successoribus in Sacerdotio, potestatem traditam consecrandi offerendi, & ministrandi Corpus, & Sanguinem ejus; necnon & peccata dimittendi, & retinendi Sacrae Litterae ostendunt, & Catholica Ecclesia traditio semper docuit.*

Idcirco cum in Legge gratiae existat Sacramentum, & hoc sit à Christo Domino institutum; sequitur, Ordinem Sacerdotalem, ac Presbyteratum esse Sacramentum, tum quia confert gratiam, & imprimit characterem, tum etiam quia est irreiterabile, ut ostensum est supra *Decis. VI. num. 18.* & num. 22. ubi DD. utriusque Scholae allegantur ita sentientes, ac docentes; & hoc est de fide non solum ex decreto Concilii Florentini in *Decreto Eugenii IV.* ubi loquens de Sacramento Ordinis assignat ejus materiam, & formam; sed multo

multò magis ex definitione Concilii Tridentini d. sess. 23. can. 3. facta his verbis : *Si quis dixerit Ordinem, sive Sacram Ordinationem non esse verè, & propriè Sacramentum à Christo Domino institutum &c. Anathema sit* ; quod latius demonstravimus d. Decif. VI. & docet Layman lib. 5. tract. 9. cap. 4. num. 1. ac Castropalaus part. 4. tract. 27. punct. 3. n. 1.

Hic ita prænotatis, ac præmissis, cum Sacerdotalis Ordinatio sit Sacramentum, famosa oritur controversia apud Scholasticos Theologos, & apud Canonistas, quærentes : *Quenam sit Materia, ac Forma hujus Ordinis Presbyteratus* ? Circa quam Quæstionem quatuor reperiantur

13 opiniones, quæ hic sunt referendæ cum fundamentis, quibus innituntur.

Prima opinio tenet, quòd Materia Ordinis Presbyteratus sit sola traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia, quam facit Episcopus, dum ordinat Presbyteros, & quam iidem ordinandi tangunt. Forma verò, quòd sint Ver-

14 ba, quæ profert Episcopus, dum ipsi ordinandi eadem instrumenta tangunt : videlicet : *Accipite potestatem offerendi Sacrificium in Ecclesia Deitam pro vivis, quam pro defunctis*. Fundamenta hujus opinionis sunt sequentia, I. Auctoritas Concilii Florentini in Decreto Eugenii IV. ubi sic dicitur : *Ordinis materia est illud, per cujus traditionem confertur Ordo* ; sicut Presbyteratus tra-

15 ditur per Calicis cum vino, & Patenæ cum pane porrectionem. Et paulò post subdit : *Forma Sacerdotii talis est : Accipe potestatem offerendi Sacrificium, &c.* Cum itaque Florentinum Concilium docendo, quænam sit materia, ac forma Presbyteratus, nil aliud dixerit, præter supradicta verba, sequitur totam materiam hujus Ordinis consistere in traditione Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia ; formamque totam restringi in

16 iisdem Verbis eandem traditionem comitantibus. II. Ex Concilio Tridentino sess. 22. cap. 1. in quo agens de prima oblatione, quam Christus Dominus fecit in ultima Cœna pretiosi sui Corporis, & Sanguinis sub speciebus panis, & vini, & in qua ordinavit Apostolos Sacerdotes, hæc habentur verba : *Corpus, & Sanguinem suum sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit ; ac sub earundem rerum Symbolis, quos tunc novi Testamenti Sacerdotes constituerat, ut sumerent, tradidit ; & eisdem, eorumque in Sacerdotio successoribus, ut offerrent, præcepit per hæc verba : Hoc facite in meam commemorationem, ut Ecclesia semper intellexit.* At horum verborum loco, in Sacerdotum ordinatione ponuntur hæc : *Accipite potestatem offerendi Sacrificium &c.* Ergo per ista verba, & per Calicis cum vino ; & Patenæ cum pane porrectionem, quæ tunc fit, cum proferuntur ab Episcopo, Diaconi constituuntur veri, ac perfecti Sacerdotes. III. Quia illa est materia, ac forma essentialis Sacramenti Ordinis, in cujus traditione, & respectivè prolatione imprimatur

17 Character. Sed hic in ordinatione Sacerdotum imprimatur, dum illis traditur tangendus Calix cum vino, & Patena cum pane ; & dum proferuntur prædicta verba : *Accipe potestatem offerendi Sacrificium*, ut notat, signat, ac admonet Pontificale Romanum in margine ad eadem verba. Ergo horum Instrumentorum traditio est tota materia, & eorumdem verborum prolatio est forma Ordinis Presbyteratus. IV. Neomittæ, seu

ipsi Sacerdotes recenter ordinati per dictam traditionem materiæ, & prolationem formæ, antequam illis imponatur manus ab Episcopo, & dicatur *Accipite Spiritum Sanctum &c.* proferunt verba consecrationis simul cum Episcopo ; & consecrant easdem species, quas in Altari habet ipsemet Episcopus unâ cum illo ; ut in 18 confesso est apud omnes ; & docent Layman lib. 5. tract. 1. c. 7. n. 5. Diana Coordinatus pluries, idest tom. 2. tract. 5. res. 20. & 21. nec non tom. 3. tract. 1. resol. 48. & latè tom. 4. tract. 8. resol. 89. & 90. Sed potestatem consecrandi statim post tradita prædicta Instrumenta Neomittæ non haberent, si per illam traditionem Instrumentorum, & prolationem Verborum, non essent perfectè ordinati, ac veri Sacerdotes effecti. Ergo tota, & integra materia Ordinis Presbyteratus est antedicta Calicis cum vino, & Patenæ cum pane traditio ; forma verò verba, quæ in eadem traditione ab Episcopo proferuntur. V. Quando aliquis Ordo habet plura ministeria, & officia, tunc imprimatur character, quando traditur instrumentum tangendum, per quod denotatur magis præcipuum officium, ut notant Theologi de Officiis, Acolythiis, ac Subdiaconis. Sed Presbyteri magis præcipuum officium est consecrare Corpus, & Sanguinem 19 Domini ; & hoc denotatur per traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum pane. Ergo in hac traditione character imprimatur, & completur Ordo. Ergo horum Instrumentorum traditio est materia ; verba autem, quæ tunc dicuntur, sunt Forma. VI. Judas Iscariotes fuit verè ordinatus Sacerdos cum aliis Apostolis, & habuit verum Sacerdotium, de quo intellexit S. 20 Petrus, cum ipsi Judæ applicavit, quod Spiritus Sanctus prædixerat in Psal. 107. *Et Episcopatum ejus accipiat alter* : idest Sacerdotium, ut commentatur S. Jo. Chrysost. in d. Psal. Hom. 2. Sed Judæ non fuerat à Christo insufflatus, & dictum *Accipe Spiritum Sanctum &c.* quia hæc insufflatio fuit post Resurrectionem tantum. Ergo essentia Ordinis Sacerdotalis consistit in Instrumentorum traditione, quæ est totalis, & integra materia ; & in prolatione Verborum, quæ est vera, & unica forma. VII. tandem probatur hæc opinio per text. in cap. Presbyter. de Sacram. non iteran. tibi Gregorius IX. ita respondit : *Presbyter, & Diaconus, cum ordinantur, manus impositionem tantum corporali (Ritu ab Apostolis introducto) recipiunt. 21 Quod si omissum fuerit, non est aliquatenus iterandum ; sed statuto tempore ad ejusmodi Ordines conferendos cautè supplendum, quod per errorem extitit prætermisum.* At hæc doctrina de non iterando Sacramento esset falsa, si jam Sacramentum Presbyteratus, ac etiam Diaconatus per traditionem materiæ cum forma, de qua supra, non fuisset validè collatum. Ergo traditio Calicis, & Patenæ cum pane, & vino est substantialis materia Ordinis Sacerdotalis ; & Verba, quæ dicuntur in eadem traditione, sunt forma. Hanc opinionem tenent Sotus in 4. dist. 24. q. 1. art. 4. concl. 5. Gregorius de Valentia tom. 4. disp. 9. q. 1. punct. 5. ubi vers. *Secundò* ait, quòd Ordinatus Sacerdos post sibi traditum Calicem cum vino, & Patenam cum pane, quò ad potestatem Ordinis posset absolvere à peccatis, etsi nondum ei ab Episcopo fuisset dictum cum impositione manus, *Accipe Spiritum Sanctum &c.*

Ideam

23 Idem docet ex Scotistis Faber de Sacram. Ord. in 4. dist. 24. q. 1. disp. 1. cap. 4. n. 96. Joannes della Cruz in Director. Conscien. part. 2. de Sacram. Ord. dub. 2. concl. 1. Nugnus in 3. part. tom. 2. q. 37. art. 5. Hos citat, & eorum opinionem probabilem dicit Diana part. 3. tract. 4. resolut. 186. residente in ejus operis coordinati tom. 2. tract. 5. resol. 6. Alios pariter DD. allegat Caramuel in Theolog. Fund. lib. 3. numer. 3636. quibus novissimè adhæret Gonetus tom. 5. de Sacram. Ord. disp. 2. art. 3. §. 1. à n. 45. & seqq.

Secunda Opinio tenet, veram Materiam Ordinis Presbyteratus esse Manuum impositionem; 24 Formam verò verba, quæ profert Episcopus cum manus imponit; adeò ut traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia, sit simplex cæremonia. Hanc mordicè defendit Morinus de Sacram. Ord. part. 3. Exerc. 7. cap. 1. n. 7. ubi ita: Postrema opinio ea est, quæ materiam Sacerdotii constituit solam Manuum impositionem. Hanc solam omnis Ecclesia Latina, Græca, Barbara semper agnovit. Hanc solam commemorant omnes antiqui Rituales Latini, Græci: omnes antiqui, & recentiores Patres, Græci, Latini. Fundamenta hujus opinionis sunt. I. Auctoritas S. Clementis Papæ in libr. 8. Apostolic. Constit. cap. 16. ubi sic: De Ordinatione Presbyterorum ego (Joannes) dilectus à Domino constituo vobis Episcopis. Cum Presbyterum ordines Episcopo, impone ipse manum capiti Presbyteri, assistentibus tibi Presbyteris, & Diaconis, & faciendo precationem, dic: Domine omnipotens Deus noster, qui cuncta per Christum condidisti &c. & sequitur satis proluxa oratio, in qua imploratur gratia Spiritus Sancti, ut ille ordinandus aptus evadat ad opitulandum consiliis populo Dei, ad eumque corde mundo gubernandum. Nihil de potestate Eucharistiam conficiendi, vel offerendi: nihil de traditione Calicis, & Patenæ. II. Definitio Concilii Carthaginensis IV. in quo can. 3. sic dictum fuit: Presbyter cum ordinatur, Episcopo eum benedicente, & Manum super caput ejus tenente, etiam omnes Presbyteri, qui presentes sunt, Manus suas juxta manum Episcopi super caput illius teneant. Legitur idipsum relatum à Gratiano in parte prima Decreti dist. 23. cap. Presbyter. III. Praxis Ecclesiæ Orientalis, quæ etiam nunc ordinat suos Presbyteros more antiquo, sola Manuum impositione, & hoc, ait 26 Morinus d. cap. 1. num. 8. etiam Romæ, videtur, & probantibus Summis Pontificibus Romanis, quod demonstravimus supra Decif. VII. num. 25. & ostendit Gobat, tract. 8. num. 94. & 95. IV. Verba S. Hieronymi in Comment. super Isaiâ cap. 58. Vers. 9. quæ talia sunt. Plerique nostrorum Chirotoniam, idest Ordinationem Clericorum, quæ non solum ad imprecationem vocis, sed ad impositionem impletur Manus, ne scilicet, ut in quibusdam risimus, vocis imprecatio clandestina Clericos ordinet nescientes, sic intelligunt, ut assumant testimonium Pauli scribentis ad Timotheum: Manum citò nemini imposueris. Nihil itaque de traditione Calicis, aut Patenæ: tota locutio de deprecatione cum impositione Manuum. V. Historica narratio Theodoret, qui florebat Anno 410. & refert ordinationem Salamani sanctissimi Eremitæ, quem Sacerdotem ex abrupto fecit Episcopus illius loci, dum Doct. Clericali Tom. II. Lib. V.

super illum Manum imposuit, & peregit precationem. Et alterius Macedonii solitarii Monachi, & hominis simplicissimi, quem pariter Sacerdotio insignivit, Manu super eo posita, et si ille ignoraret, quid secum ageretur; cumque aliqui ex adstantibus eum certificassent, factum esse Presbyterum, excanduisse (ait) & obvios convitiis, & baculo, cui initebatur, laceffivisse. Ita in Hist. SS. Patrum, quam Religiosam vocat, seu Philotheam cap. 13. & cap. 19. prædictus Theodoretus. At quantam mereatur credulitatem? & an validè ordinari possit Sacerdos aliquis ex abrupto, ignorans, quid secum agatur? & detrectans omninò ordinari? cogitet studiosus Lector; nos de hoc videbimus infra suo loco. VI. Tractatus antiquorum omnium Auctorum, qui ante Annum Mellefimum scripserunt de Divinis Officiis, & egerunt de Sacris Ordinationibus, inter quos S. Isidorus, 28 Alcuinus, Amalarius, Rabanus Maurus, Valfridus Strabo, quos nominat ipse Morinus dist. part. 3. Exercit. 7. cap. 1. num. 13. Hi enim omnes nullam fecerunt mentionem de traditione Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Presbyterorum; sed tantum de Manuum impositione.

Ceterum ab his discordat Albinus Alcuinus, qui fuit Venerabilis Bedæ discipulus, & scribebat Anno 780. nam in libello de Divinis Officiis testatur, tunc fuisse in usu non solum manus Episcopi impositionem iis, qui Sacerdotio augurabantur, sed etiam traditionem Calicis habentis vinum aqua mistum, ac Patenæ panem continentis; cum horum verborum prolatione Accipe petestatem offerre Sacrificium Deo, Missamque celebrare tam pro vivis, quam pro defunctis; ut doctè observavit, & notavit Caballutius in Notitia Eccles. Concilior. ad secul. IV. in Dissertat. & Appen. ad Concil. IV. Carthaginen. num. 3. pag. mihi 176. Qua Alcuini attestatio- 29 ne attenta, unà cum alterius Ritualis ejusdem ævi, de quo infra, videtur intrare inconculsum illud Juris Axioma; quod magis est credendum duobus testibus affirmantibus, quam mille negantibus. Gloss. in l. Diem proferre, in §. Si plures, ff. de Arbitr. & in cap. 1. de Prescript. in 6. Marcus Mantua Juris Consultus, & Eques Patavinus in Apophteg. Juris Singularis 373. & passim omnes.

Tandem VII. fundamentum hujus opinionis est Lectura Euchologiorum, seu Græcorum Ritualium, quæ ponit Morinus de Sacram. Ordinat. part. 2. pag. 52. & seqq. nec non Latinorum pariter Ritualium Librorum, transcriptorum à diversis Bibliothecis antiquis per eundem Morinum, & excusorum in eadem part. 2. à pag. 212. & seqq. in quibus non reperitur annotata dicta Calicis, ac Patenæ traditio in Presbyterorum ordinatione; sed sola Manuum impositio; unde prædictus Auctor in part. 3. Exercit. 7. num. 31 12 amplificans hoc fundamentum, ita ait: Antiqui Rituales Latini, non secus ac Græci, istam instrumentorum traditionem nobis non exhibent. Quidquid spectat ad illam materiam, & formam ab eis abest. Duo Ritus Ordinationis editi, unus Romæ in Sancti Gregorii Sacramentario ex Bibliotheca Vaticana; alter Parisiis ab Hugone Mainardo ex Bibliotheca Corbejensi, quos hic cum aliis editis habes, ista omnia nobis non representant.

Et prosequitur narrando diversa alia Ritualia Latina antiquissima per eum, ut dixi, collocata in part. 2. à pag. 212. quæ sunt numero novem, in quibus nihil de traditione Calicis, ac Patenæ in Sacerdotibus inaugurandis, undè concludit d. cap. 1. numer. 12. *Profundum; & mirum est de hisce rebus apud eos silentium. Quis adeò desipit, ut sibi persuadeat, istos Scribas, & Episcopos, qui eorum libris, in Sacris agendis, utebantur, ea omisisse, quæ sola Presbyterum creabant; innumera verò, quæ ad rem nihil pertinebant, tam diligenter, & tam magnificè descripsisse?*

Porro tria opponi possunt prædictis Ritualibus. Unum, quod in Ritualibus Græcis, quoad formam verborum in ordinando Presbytero magna est differentia inter illam traditam ab Apostolis, quæ est in *Apostolic. Constit. lib. 8. cap. 16.* & illam, quam iidem Rituales Græci continent: hi enim addiderunt, tum hæc verba: *Divina gratia, quæ infirma semper curat, & deficientia supplet, promovet hunc religiosissimum N. Diaconum in Presbyterum;* tum in subsequenti Oratione *Deus, qui potens es in virtute &c.* addita sunt hæc alia: *Ut dignus sit sine crimine, & querela assistere Altari tuo; Offerre Tibi dona, & Sacrificia spiritualia.* Nullum horum Verborum reperiuntur in antedicta forma deprecativa Apostolorum. Igitur Ecclesia Græca formam antiquam inaugurandi Sacerdotes, quam adhibebant Apostoli, & primi Episcopi eorum discipuli, mutavit; & aliam expressivam Ministerii Sacerdotalis, & magis denotantem potestatem consecrandi Eucharistiam, illamque sacrificandi, & Deo in Sacrificium offerendi, addidit. Ergo id ex Christi permissione potuisse facere credendum, ex nostrorum Theologorum doctrinâ sæpius dicta, ac iterum infra repetenda, quod Christus Dominus instituit materias, & formas Ordinum in genere, non autem in individuo; id relinquens facere Ecclesiæ suæ. Deducitur ex his, non esse criminandam Ecclesiam Latinam, si in ordinandis Presbyteris addidit traditionem Calicis cum vino, & Patenæ cum pane tanquam materiam magis expressivam effectus, ac facultatis ejusdem Ordinationis. Alterum est, quod in Codice Sacrarum Ordinationum Ritus antiquissimo, quem ponit Morinus d. part. 2. pag. 257. & affirmat sibi ad utendum concessum fuisse Romæ à Venerabili, docto, pioque Sene Constantino Abbate Cajetano, Viro Litterarum, & antiquitatis amante, & quem Codicem scriptum esse ait circa *Annum Domini 800.* in hoc, inquam, Codice antiquissimo, in ordinatione Presbyteri ita legitur pag. 262. col. 2. *Expleta autem Oratione, (quam recitavit Episcopus tenens manum super caput Ordinandi, & cum eo illam pariter ita tenentes alii Presbyteri) ac capiens oleum faciat Crucem super manus ambas ita dicendo: Consecrare, & Sanctificare digneris Domine manus istas per istam Unctionem, ut quæcunque consecraverint, consecrentur, & quæcunque benedixerint, benedicantur, & sanctificentur. In nomine Domini Nostri Jesu Christi. Hoc facto accipiat Patenam cum oblatis, & Calicem cum vino, & dicat: Accipe potestatem offerre Sacrificium Deo, Missamque celebrare, tam pro vivis, quam pro Defunctis. In nomine Domini.* Alios etiam Rituales Codices

ponit Morinus à pag. 269. & seqq. quos juniores illo vocat, etsi aliquos ante annum millesimum scriptos, in quibus pariter post unctionem manuum ordinandorum Sacerdotum fit mentio traditionis Calicis, ac Patenæ; vinum, & panem continentium. His stantibus, reflectat studiosus Lector, & consideret, dictam Calicis, ac Patenæ traditionem non esse nudius tertius introductam, tum de ea præfatus Ritualis Abbat Cajetani meminerit anno octingentesimo; ex quo confirmatur attestatio Albini Alcuini, de qua supra, ante eundem Annum octingentesimum scribentis; sicque Concilium Florentinum eandem traditionem Calicis, & Patenæ innuendo anno 1430. non posuit pro materia Ordinis Presbyteratus quid novi; sed quod erat in usu septingentis annis, & ultra juxta horum Ritualium antiquissimum, ac eorum ætatem à Morino indicatam. Tertium autem, quod iisdem Morini Ritualibus opponi potest, (salva semper reverentia ipsi Morino debita, tanquam Viro eruditissimo, & in persecutandis antiquis Sacrarum Ordinationum Ritibus summè benemerito,) illud est, quod errare potuerit in ipsorum ætate, seu antiquitate definienda; & fortè quod sint seniores, atque antiquiores, quam ille eosdem faciat; utitur enim Astrologia judiciaria, seu Chiromantia, quæ est ars vaticinandi ex manuum signaturis, ac lineamentis, in eorumdem Codicum nativitate judicanda; videlicet ex aspectu characterum, seu frontis; & circa hoc nihil est, quod eum ab errore præservet; sunt enim Libri antiqui ad instar hominum, quos sæpè judicamus ex aspectu faciei vegetæ juniores multò, quam sint in ætate. Cur non licet asserere, Codices Rituales Anglicanos, seu Gallicanos, quos Morinus ortum habuisse vaticinatur parùm ante, vel post millesimum annum; fuisse conscriptos quatuor, vel quinque sæcula ante millesimum? In quarto, & quinto Sæculo Fides Catholica in florentissimis illis Regnis investita est per Sanctos Viros, qui sicut à Romanis Pontificibus fuerunt missi, sic ab ipsis eisdem Rituales Codices, traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in initiandis Presbyteris continentes, accepisse est verisimile.

Quidquid sit, hæc traditio Calicis, & Patenæ in Ecclesia Latina non est recens, sed vetustissima; etsi non inficiemur, multos SS. Patres, imò etiam Pontifices Romanos antiquos de ordinatione Presbyterorum loquentes solius impositionis manuum meminisse, inter quos Alexander II. in cap. *Ex multis*, 1. qu. 3. & Urbanus II. in cap. *Daibertum*, 1. qu. 7. & Urbanus III. in cap. 2. de Clerico non Ord. ministr. quorum verbis freti multi Theologi, qui ante Concilium Florentinum scripserunt, non habentes notitiam veterum Ritualium attestantium traditionem Calicis, ac Patenæ, opinati sunt, solam impositionem Manuum in ordinatione Sacerdotum, esse materiam essentialem; prout tenuisse videtur S. Bonaventura; qui scribebat Anno 1265. in 4. dist. 24. part. 2. art. 1. qu. 4. num. 58. & alii, quos citat Fagnanus in cap. *Presbyter*, num. 32. de Sacram. non iteran. quibus adhærere voluit Morinus in cit. part. 3. Sacrar. Ordin. Exercit. 7. cap. 1. ubi (quod magis est) num. 5. notat, tres manuum

37 manuum impositiones fieri in ordinatione Presbyterorum ex Pontificali Romano; *Unam* statim post Litanias tum ab Episcopo, tum à Sacerdotibus adstantibus sub silentio; *Alteram* ab eisdem omnibus, Episcopo Orationem alta voce recitante; & *Tertiam* in fine Ordinationis, dum solus Episcopus ponit manum super caput ordinati, & dicit: *Accipe Spiritum Sanctum; quorum remis-
38 ris peccata, remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt.* Hanc Tertiam impositionem manus, vult Morinus, (opinione sua, equidem recenti, & Scholasticis inaudita) esse simplicem caeremoniam, alienam prorsus ab ordinis Presbyteratus essentia, ac quidditate; quæ in prima, ac secunda manuum impositione vult tantum existere.

Tertia autem opinio communiter à Theologis, & Canonistis approbata docet, duas esse partiales materias, ac formas ordinis Presbyteratus, scilicet *Unam* Calicis cum vino, & Patenæ cum pane traditionem; *Alteram* Impositionem manuum, quam facit Episcopus super Caput ordinandi, & subinde duas esse formas partiales, sed essentielles; Verba scilicet, quæ profertur ab Episcopo in applicatione ipsarum materiarum; in prima: *Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia Dei tam pro vivis quam pro Defunctis*; in secunda, *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remis-
39 ris peccata &c.* Hæc usus communis opinionis fundamenta sunt. I. Quia duæ sunt potestates, quæ conferuntur Presbytero in ejus ordinatione. *Una* in Corpus verum, & realem Christi, idest ejus consecrationis; *Altera* in Corpus mysticum, nempe absolvendi fideles à peccatis. Itaque prima potestas traditione Calicis, ac Patenæ confertur cum prolatione suæ formæ; secunda in impositione manus cum Verbis, *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remis-
40 ris peccata &c.* II. Quia de prima Materia, & Forma expressè locutum est Concilium Florentinum, & in eo Eugenius IV. in Decreto Armenorum. De Secunda autem loquitur Concilium Carthaginense IV. in cap. 3. III. Quia illa est vera materia Sacramentorum, per quam denotatur effectus, ac vis ex eis emanans. Sed vis, & effectus ordinis Presbyteratus est conferre ordinato facultatem conficiendi Eucharistiam, illamque offerendi Deo; & hæc denotatur per primam Materiam, ac primam Formam. Item ejusdem Ordinis vis, & effectus est absolvere à peccatis; & hæc innuitur in secunda materia, & forma. IV. Quia Episcopus in collatione hujus Ordinis imitatur Ordinationem Apostolorum à Christo Domino factam. Sed Christus Dominus prius contulit Apostolis potestatem consecrandi, idest in ultima Cæna ante passionem, postea dedit eisdem facultatem absolvendi à peccatis, scilicet post Resurrectionem. V. Proprium est omnium formarum Sacramentalium id efficere practicè, quod significant specularivè: sed utraque formam significat dictas duas essentielles potestates; ergo utraque est vera Forma; Res autem, cum quibus profertur, sunt veræ materie. VI. Quia de jure Divino potestas absolvendi à peccatis annexa est potestati consecrandi Eucharistiam, itaut hæc sine illa nequeat existere. Ergo cum dari non possit facultas absolvendi à peccatis non habenti facultatem conficiendi Eucharistiam; & illa facultas

Eucharistiam conficiendi non tribuat potestatem absolvendi; necesse est, ut utraque expressè conferatur per suas proprias materias, & formas; quarum utraque est quidem partialis, sed necessaria, & de essentia perfectæ Ordinationis. VII. Quia Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 2. de Extrema Unct. dicit, illius Sacramenti ministros esse, aut Episcopos, aut Sacerdotes, ab ipsis ritè ordinatos per impositionem manuum. Ergo hæc est altera forma partialis, & essentialis ordinationis Presbyteratus: eò magis quia idem Concilium Tridentinum sess. 23. de Sacram. Ord. can. 4. subdit: *Si quis dixerit per Sacram Ordinationem non dari Spiritum Sanctum, ac proinde frustra Episcopum dicere, Accipe Spiritum Sanctum &c. Anathema sit.*

Quare hoc canone manifestè resultat, secundam Formam, quæ profertur ab Episcopo Presbyterum ordinante, *Accipe Spiritum Sanctum &c.* non esse simplicem caeremoniam, ut asserit Morinus, (cujus opinio relata supra num. 37. non solum est improbabilis, sed periculosa in fide) sed Formam partialem ac de essentia ejusdem Ordinationis, per quam confertur gratia Spiritus Sancti, & completur Sacerdotium, impartiendo facultatem ligandi, atque absolvendi, prout tenent, ac docent Theologi Scholastici, Moralistæ, ac Canonistæ, quos allegant, & sequuntur Salmanticenses de Sacram. Ord. tract. 8. cap. 2. à numer. 38. & seqq. Coninch, Valquez, Filliucius, Layman, Henriquez, & alii apud Dianam Coordinatum tom. 2. tract. 5. resol. 6. deducta ex inordinato part. 3. tract. 4. resolut. 186. Emin. Card. Bellarminus de Sacram. Ordinis libr. 1. cap. 9. Et de Laureæ eod. tract. disput. 6. art. 8. per totum, quibus addo Castropalaum part. 4. tract. 27. punct. 4. num. 7. Gobatum tract. 8. num. 117. 118. & seqq. Brognolum in Specul. Cleric. tract. 16. cap. 10. num. 4. Doctissimum Mastrium in 4. Sent. disp. 4. de Sacram. Ord. art. 2. & Illustrissimum Fagnanum in cap. Presbyter, de Sacram. non iteran. per totum, ubi copiosè de hac opinione; & num. 38. tibi notabiliter dicit, non esse mirandum, quòd in Actibus Apostolorum, & per consequens in primis sæculis Ecclesiæ nulla mentio fiat de materia, & forma Ordinis Sacramenti, sed de sola impositione Manuum, quia ut ex S. Dionysio observat S. Thomas in 4. dist. 7. qu. 1. art. 1. hæc occultanda erant in primitiva Ecclesia propter irrisiones Gentilium; subdens: *Et propterea idem S. Dionysius in fine Ecclesiastica Hierarchie excusat se à determinatione formarum Sacramentalium: unde non mirum si in cap. 5. ubi Ordinationum Ritus declarat, non meminerit nisi solius manuum impositionis.*

Quarta denique opinio circa Materiam, & Formam Presbyteratus est, quòd etiam Unctio manuum Ordinandi, quam facit Episcopus Oleo Sacro Catechumenorum sit Materia essentialis unà cum aliis materiis hucusque relatis; Forma quoque essentialis sint ista Verba, quæ in ipsa Manuum Unctione profert Episcopus; videlicet: *Consecrentur Manus istæ, quasumus Domine, & sanctificentur per istam Unctionem, & nostram Benedictionem, ut quæcunque benedixerint, benedicta sint: & quæcunque sanctificaverint, sanctificentur.* Hujus opinionis duo possunt assignari fundamenta. Unum est, quòd hujusmodi Unctio manuum ordi-

nandorum ad Presbyteratum est antiquissima; si-
quidem reperitur annotata non solum in omni-
bus Ritualibus Latinis antiquis, quos Morinus
transcripsit d. p. 2. de Sacr. Ord. à pag. 217. &
segg. Sed etiam in antiquissimo, & omnium an-
tiquorum primo, quem scriptum fuisse Anno 500.
affirmat ipse Morinus, *ibid* pag. 212. in
gratiam Ecclesiæ Pictaviensis; & nunc conservari
in Bibliotheca Viri Amplissimi D. Petavii Sena-
toris Parlamenti Parisiensis integerrimi. Si enim
est Materia Presbyteratus traditio Calicis cum vi-
no, & Patenæ cum Hostia, quæ recentior est ac
posterior in Ritualibus; multo magis dicen-
dum videtur, Materiam quoque esse prædi-
ctam manuum Unctionem, quæ antiquior est,
imò antiquissima in Ecclesia Latina, & de ea
44 quintum sæculum à Christi Nativitate. Alterum
fundamentum esse potest, quod proprium offi-
cium est Presbyterorum benedicere tum perso-
nas, ut in Missa, tum infirmos, ac alias res ma-
teriales comestibilia, candelas, palmas, & hu-
iusmodi, de quibus in Rituali Romano: hoc
autem officium, seu potestas in Sacerdotibus
provenire videtur ab hac manuum Unctione cum
Oleo Sacro, quam receperunt in eorum Ordi-
natione. Hinc Quartus in Tractatu de Benedi-
ctionibus tit. 1. sect. 4. dub. 2. ita scribit: Sa-
cerdotes consecrantur, ut sint præcipui Christi Mini-
stri, & dispensatores Mysteriorum Dei, ex Apo-
stolo 1. Corinth. 4. Cum ergo per Benedictiones
dispensentur gratia, & dona Dei, merito Ec-
clesia adnexuit Ordini Sacerdotali munus benedi-
cendi: ita ut soli sacerdotes sint Ministri Benedi-
ctionum. Quare dum quis ordinatur Sacerdos (no-
tetur) ejusque manus consecrantur, sic ei dicitur
ab Episcopo consecrante: Ut quæcunque benedi-
xerit, benedicantur; & quæcunque consecraverit,
consecrentur, sicuti constat ex Pontificali Roma-
no tit. de Ordin. Presbyteri.

Nihilominus paucissimi sunt Auctores, qui
hanc opinionem approbaverint, ut testatur ipse
Morinus part. 3. Exercit. 7. cap. 1. num. 6.
45 ita dicens: Sententiam istam amplexus est Cardi-
nalis Hosius; caucissimi, aut nulli eum secuti sunt,
licet præcedentibus omnibus sit probabilior, utpote
Patrum dictis, & antiqui Ritualibus multo con-
formior. Sed nec mirandum, quod non reper-
ti sint sectatores opinionis Hosii, quia officium
benedicendi spectat ad Presbyteros tanquam om-
nium fidelium spirituales Patres, quorum offi-
cium est filios benedicere, ut subdit Quartus d.
dub. 2. Unctio autem manuum in ordinatione
habet alia mysteria, relata ab Amalario de Offic.
Eccles. lib. 2. cap. 13. his verbis: Ordinandis Or-
dine Presbyteratus unguuntur Manus ab Episcopo,
46 tum ut sint munda ad Hostiam Deo offerendam, tum
ut sint longe ad omnia pietatis Officia. Quare
Hosii opinionem refutat Gobatus d. tract. 8.
num. 128. ubi num. 130. ait, nihil innovandum,
si per errorem Unctio facta fuisset cum Chris-
mate.

Ex his igitur quatuor opinionibus hucusque
47 relatis circa Materiam, & Fornam Ordinis Pres-
byteratus, videndum est, quam ex ipsis sit eli-
genda, & approbanda? Et equidem Tertia est,
quam amplectuntur communiter Theologi, ac
Canonistæ; & quam nos quoque sequi debe-
mus, aliis tribus prorsus explosis, ac dereli-

ctis. Rationes, & Fundamenta inconcussa illa
sunt, quæ pro probatione ejusdem Tertiæ opi-
nionis retulimus; sed illud præcipuum, quod
in Ordinatione Presbyteri duæ trahuntur ipsi
potestates, Una in verum Christi Corpus, ut
possit Eucharistiam consecrare, & offerre; Al-
tera in Christi Corpus mysticum, quod est po-
pulus fidelis, ut valeat eum absolvere à pecca-
tis. Idcirco opus est duabus distinctis materiis, 48
ac formis ad conferendas has duas potestates;
nam etsi prima stet, & stare possit in Presbytero
absque secunda; per eandem primam obten-
tam ipse non habet secundam; adeo ut si Epi-
scopus moreretur post factam Ordinationem tradi-
tionem Calicis cum vino, & Patenæ cum ho-
stia, unà cum recitatione formæ, talis ordinatus
posset quidem consecrare Eucharistiam, ac dice-
re valide Missam, sed non esset habilis ad ab-
solvendos fideles à peccatis. Castropal. d. part.
4. tract. 27. punct. 4. num. 7. Salmanticenses
de Sacr. Ordin. tract. 8. cap. 3. num. 41. & 42.
ubi alios citant. Prout è contra, quia secun-
da potestas non potest stare sine prima; nec
potest initiandus Sacerdotio obtinere faculta-
tem absolviendi à peccatis, nisi prius receperit
potestatem consecrandi Corpus, & Sanguinem 49
Domini; sequitur dicendum, quod si eidem
initiendo fieret manus impositio cum illis ver-
bis, Accipe Spiritum Sanctum: quibus remis-
sit peccata remittuntur eis &c. frustratoria esset il-
la manus impositio & prolatio illius formæ,
& nullam initiandus reciperet potestatem, ut pro-
bat Bissus mox citandus; ea reperta ratione,
quod sicut Christus Dominus primum dedit
Apostolis in ultima Cœna facultatem conse-
crandi, & offerendi Corpus, ac Sanguinem 50
suum; deinde post Resurrectionem, (ut ha-
beretur Joan. 20. 22.) insufflavit, & dixit eis,
Accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis
peccata, remittuntur eis &c. ita Episcopus in or-
dinatione Presbyterorum debet prius iisdem con-
ferre potestatem consecrandi, & offerendi Eu-
charistiam per traditionem Calicis cum vino, &
Patenæ cum hostia; dicendo Accipe potestatem
offerendi Sacrificium in Ecclesia Dei &c. postea ve-
rò debet iisdem dare facultatem absolviendi à
peccatis, imponendo eis manum super caput &
dicens Accipe Spiritum Sanctum &c. Ita tenent,
ac docent Theologi Scholastici, ac Moralistæ, nec
non Sacrorum Canonum expositores, quos ci-
tavimus supra post num. 40. quibus novissime ad-
stipulatur Bissus in Hierurgia tom. 2. Verb. Mate-
ria Sacramentorum num. 107. §. 90. qui subinde
in sequenti §. 92. notabiliter dicit, quod sola
ultima manuum impositio, quam facit Episcopus 51
super ordinando Sacerdote cum illis verbis Ac-
cipe Spiritum Sanctum, cui remisistis peccata &c. est
altera materia, & forma partialis de essentia
Ordinationis Presbyteri, per quam eidem con-
fertur potestas absolviendi à peccatis; non au-
tem illa prior manuum impositio, quam facit
Episcopus simul cum aliis Sacerdotibus adstan-
tibus, & quæ præcedit traditionem Calicis cum
vino, & Patenæ cum hostia; illa enim non
est essentialis, nullum imprimit characterem,
& nullam tribuit potestatem, ut asserbat
Morinus supra numer. 37. & quem retuli-
mus num. 40. Hoc autem comprobatur Bissus
d. §. 92. duplici ratione. Prima, quia cum
nondum

non dum sit data facultas consecrandi ipsi initiando, non est capax potestatis absolviendi à peccatis. Altera, quia si hæc potestas absolviendi daretur per priorem impositionem manuum, quæ sit à pluribus Presbyteris assistantibus una cum Episcopo, sequeretur, eosdem Presbyteros esse Ministros Sacramenti Ordinis; nec Episcopum sine illis posse Ordinem Presbyteratus conferre, contra doctrinam universalem Ecclesiæ; de qua differit idem Bissus d. tom. 2. *Verb. Minister Sacramentorum num. 171. §. 38.* ubi ex Cabasutio in *Notitia Concilior. cap. 2. prope fin.* narrat, Synodum Alexandrinam obtinuisse declarari à S. Julio Papa I. Anno 342. Ischyram calumniatorem S. Athanasii non fuisse verum Sacerdotem, eò quia ordinatus fuerat à Collutho simplici Presbytero, non autem Episcopo. De hoc Collutho sic scribit Spondanus ad Annum Christi 315. num. 12. *Hic quoque temporibus, quibus Arius pròdiit, Colluthus æque Presbyter Alexandrinus, & uni ex Ecclesiis ejusdem Civitatis Præpositus, se, cum non esset, Episcopum gerens, cepit ordinare Presbyteros, & docere hæresim Egc.* Retenta igitur supradicta tertia Opinione.

Restat, ut satisfaciamus objectioni, quæ urgeretur videtur contra illam; scilicet ut respondeamus Ritualibus antiquis Græcis, & Latinis, de quibus supra num. 31. quorum silentium circa traditionem Calicis cum vino, ac Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum amplificat Morinus, eodem num. 31. reputans ipsos Ritualibus testes omni exceptione majores ad probandum quod per mille annos, & ultra incognita, inusitata, & nunquam adhibita fuerit dicta Calicis ac Patenæ cum pane, & vino traditio in Presbyteris ordinandis. Respondetur primò, quod prædicti Libri Rituales non sunt textus Canonici, nec Scriptura Sacra, ut iidem tanta, & tota fides præstari debeat, ut præstat Morinus; imò de Jure nullam videantur facere probationem, cum sint sine die, sine anno sine sigillo publico, sine nomine scriptoris, & sint sumpti sine expressione originalis, à quo fuerint transumpti. Certum est autem in Jure, quod Scriptura etsi antiqua, etsi in aliquo publico Archivio reposita, quando est sine die, & anno, sine sigillo, sine nomine Auctoris, sine subscriptione publici Notarii, dicitur informis, & nihil probat. Ita Rota Romana part. 2. recent. Decis. 382. num. 2. & ibi Bartolus & alii DD. in *Auth. Ad hæc. C. de Fide Instrument. Puteus Decis. 136. num. 2. libr. 3. & Capycius Decis. 104. part. 2.* Unde potest esse, quod primus Scriptor alicujus ex ipsis Ritualibus Libris inadvertenter omiserit verba traditionis Calicis cum vino, & Patenæ cum pane in ordinatione Sacerdotum; & ab eodem libro sic imperfecto, & cum tali omissione alii Scriptores alia sumpta fecerint: & sic omnes subsequentes Rituales cum hoc mendo, & errore scripti fuerint. Hæc præsumptio confirmatur, reflectendo, quod omnes illi Rituales sunt Gallicani, id est spectantes ad Bibliothecas, seu Archivia Monasteriorum, sive Ecclesiarum in Gallia existentium; vocantur enim ab eodem Morino iidem Rituales *Pictaviensis, Corbejensis, Rothomagensis, Remensis, Sennonenfis, S. Germani, & Tuvani* loca omnia Gallicana; ideoque mirum non debet esse, si error

primi transierit in subsequentes tanquam scripti in eadem Regione, & in eodem Regno, juxta illud *Matth. 15. 16. Cæcus autem si cæco ducatum præstet ambo in foveam cadunt.* Augetur præsumptio, quod per errorem scribentium omissa fuerit mentio traditionis Calicis, & Patenæ cum vino, & Patenæ; dum ordinantur Presbyteri in iisdem Ritualibus Gallicanis, ex eo quia in Rituali Romano Abbatibus Cajetani antiquissimo, & quod ad annos æquiparante, & forsan superante omnes prænotatos Rituales in Gallia existentes; & quem Morinus transcripsit Romæ, & eum inseruit in d. part. 2. *Sacr. Ord. pag. 257.* continetur prædicta traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum hostia dum Sacerdotes consecrantur, ut observavimus supra num. 33. accedente attestatione traditionis eorundem Calicis, & Patenæ, quam facit Albinus Alcuinus discipulus Venerabilis Bedæ, quam pariter retulimus supra num. 29. Attestatio hæc, & illa Ritualis Cajetani excedunt Annos mille; Rituales autem Gallicani à Morino positi sunt ante ejusdem ætatis ad summum, aut etiam juniores. Deducitur, in iisdem per errorem scribentium fuisse omissam Calicis, & Patenæ traditionem; error enim sufficienter probatur, quando ostenditur, rem se aliter habere. *l. De arate, §. fin. & l. Cum de indebito, ff. de Probat. Bartolus in l. Non fatetur, num. 10. ff. de Confess. Rota part. 4. recent. tom. 1. Decis. 482. num. 5.*

Respondetur Secundò: Supponamus: eosdem Rituales Libros scriptos esse sine errore scribentium; illis tamen prævalere debet Traditio Apostolica docens nos, quod semper in Ecclesia Romana materia in ordinatione Sacerdotum partialis fuit Calix cum vino, & Patena cum pane; quem, & quam Episcopus tangendam porrigit ordinando. Nec turbare debet, quod horum Instrumentorum porrectio non legatur scripta per prima septem sæcula Ecclesiæ circiter; siquidem Traditio Apostolica non fundatur in scriptura, sed in usu, consuetudine, & praxi semper servata ab Ecclesia Romana, quæ semper fideliter servavit, & servat Traditiones Apostolorum incorruptas, ut probavimus supra Decis. VII. num. 32. & legitur in cap. *Ecclesiasticarum, 11. dist. ubi referuntur quamplurimæ actiones sacræ, & ceremoniæ, quæ semper fuerunt ab Ecclesia Romana servatæ in Sacrificio Missæ, & in Sacramentorum ministrante tanquam traditæ ab Apostolis; & nihilominus nullibi reperiuntur notatæ, vel scriptæ. Idcirco idem judicium fieri potest de hac materia Ordinis Presbyteratus in traditione Calicis, & Patenæ cum vino, & hostia; quod scilicet eam Ecclesia Romana acceperit à Divo Petro, & semper fuerit servata, & adhibita in Sacerdotibus inordinandis, etsi non fuerit scripta, nisi in septimo circiter sæculo, in quo præsumitur scriptus Liber Ritualis Abbatis Cajetani, relatus à Morino d. part. 2. pag. 262. faciens mentionem ejusdem Calicis, & Patenæ porrectionis; & in quo de ea fuit locutus discipulus Ven. Bedæ Albinus Alcuinus.*

Respondetur tertio. Esto, quod usque ad septimum sæculum sola materia Ordinis Presbyteratus fuerit manuum impositio; ut servat Ecclesia Græca, & supponunt Rituales Libri Latini pervetusti: Nihilominus, deinde successit in gradum materiæ partialis ipsamet traditio Calicis cum vino, & Patenæ

Patenæ cum pane ex Ecclesiâ legitimo decreto ; siquidem ut demonstratum est d. Decif. VII. supra n. 27. & 28. Theologi omnes, & Canonistæ docent, Ecclesiâ posse materiam ac formam 58 Sacramenti Ordinis immutare ex concessione Christi, qui utramque instituit non in individuo, sed tantum in genere ; videlicet, ut materia esset in re sensibili cum forma Verborum apta ad significandam virtutem, potestatem, & ministerium Ordinis conferendi. Hinc fit, ut Græci conferant Ordines sola impositione manuum cum Verbis habentibus significationem ejusdem ministerii, & officii, quæ Verba formalia Ecclesiâ ipsa Orientalis non semel mutavit, ut ex Const. Apostolicis S. Clementis, & eorum Euchologiis. Hoc idem fecit Ecclesiâ Latina ad majorem expressionem potestatis in Ordinibus, tam minoribus, quàm majoribus collatæ, addendo traditionem Instrumentorum, quæ in promovendis Presbyteris sunt Calix cum vino, & Patenæ cum pane. Hanc doctrinam, & distinctionem gratam, & ratam esse ait Morinus d. par. 3. de Sacram. Ord. Exercit. 1. cap. 1. num. 14. non solum Canonistis, & Theologis Italis antiquis, & modernis ibi, & in lib. 8. de Sacram. Pœnitentie cap. 17. per eum relatis, & à nobis d. Decif. VII. num. 28. recensitis, sed etiam Scholasticis in tota Gallia celeberrimis ; inter quos 59 connumerat Nicolaum Lambertum Virum Clarissimum, qui plurimos annos Theologiam Regiis stipendiis magna cum fama, & hominum concursu Parisiis publicè docuit ; nec non Philippum Gamacchæum, quem appellat, alterum, dum viveret, Sorbonæ lumen ; atque Franciscum Hallerium doctissimum hominem, qui De Mater. & Form. Ordinat. art. 1. cap. 2. §. 21. sect. 57. ita habet : Negandum est Materias Sacramentorum Pœnitentiæ, Ordinis, ac Matrimonii ab Ecclesiâ variatas esse in earatione formali, secundum quas à Christo instituta sunt Sacramentorum materia. Negandum in diversis Ecclesiis eas secundum illam rationem esse diversas ; quamvis materialiter, ut ita dicam, & ut res quedam in se sunt, nec per respectum ad Sacramentum, cujus sunt Materie considerentur, & variatæ fuerint, & in diversis Ecclesiis diversa sint. Alio ritu Græci, alio Latini ordinant : alio à nobis ritu hoc tempore, alio primis Ecclesiæ sæculis Ordinationes peractæ sunt, manente semper eadem materia, ut est signum spiritualis potestatis tradita, quamvis diversa sit, prout diversæ res ad hanc potestatem significandam assumptæ sunt.

Galli hi eximii Didiscale omnem ab intellectu 60 Morini abstulerunt difficultatem circa varietatem materiæ, ac formæ in Sacramento Ordinis, & præcipuè in inaugurandis Presbyteris ; quapropter ipsemet in d. part. 3. de Sacram. Ord. Exercit. 1. cap. 1. num. 19. sic confitetur : Admissa hac distinctione, nulla superest amplius difficultas, nec in varietate, quæ conspicitur inter Latinos, & Græcos comparanti utriusque gentis Ordinationes : nec in varietate, quæ conspicitur inter Latinos solos comparanti antiquos eorum Rituales cum recentio-

ribus. Semper enim erit in promptu, & usquequaque recurret ad unamquamque innovationem, vel factam, vel faciendam, Christum materias, & formas quorundam Sacramentorum in genere tantum instituisse, & universaliter decrevisse, sensibile quoddam pro materia esse ab Ecclesiâ assignandum, quod ex usu gentis potestatem significaret, quam tradit per illius sensibilis applicationem. Hoc autem, vel illud sensibile in individuo Ecclesiâ illis sæculis secundum potestatem à Christo acceptam assignasse pro materia : istis verò sæculis, atque etiam nunc ; aliud sensibile, si vè aliam materiam optimis de causis substituisse ; vel declarando priorem esse tantum nunc accidentalem, posteriorem autem substantialem ; vel priorem, & antiquam prorsus abrogando.

Hucusque Morini Verba, quibus concedit, legitimas esse duas materias, ac formas partiales, & ambas substantiales in ordinatione Sacerdotum ; traditionem scilicet Calicis cum vino, & Patenæ cum pane, dicente Episcopo : Accipe potestatem offerendi Sacrificii &c. & Manus impositionem Episcopo pariter proferente ; Accipe Spiritum Sanctum, cui remiseris peccata &c. & per consequens per illa verba Morinus abrenunciat suæ præcedenti periculosa doctrinæ, quod sola materia essentialis Ordinis Presbyteratus esset Manuum impositio ; & hæc non illa ultima, quam facit Episcopus dicens : Accipe Spiritum Sanctum &c. sed illa prior, quam faciunt unâ cum Episcopo alii Presbyteri assistentes, eam accidentalem recognoſcendo.

DECISIO XXXIII.

ARGUMENTUM.

Quæstiones octo curiosæ, sed scitu necessariæ, concernentes Materiam, & formam Ordinis Presbyteratus, proponuntur, examinantur, & resolvuntur in præſenti Decisione. Deinde ostenditur, quid possit, & debeat facere Semipresbyter, idest ille, qui post contactum Calicis, & Patenæ in sua Sacerdotali Ordinatione, discessit ab Ecclesiâ ob nimios dolores corporis, non recepta Manus Episcopi impositione cum verbis, Accipe Spiritum Sanctum &c.

SUMMARIUM.

- 1 An Calix, & Patenæ tangendi in ordinatione Presbyteri debeant esse consecrati ?
- 2 Calix vacuus, & Patenæ sine hostia an sit materia sufficiens Ordinis Presbyteratus ?
- 3 Patenæ cum hostia, & Calix vacuus : seu Calix cum vino, & Patenæ sine hostia an sint materia ejusdem Ordinis Presbyteratus ? & n. 6.
- 4 Missa an celebrari possint cum sola specie Panis ?